

Edycja źródeł do dziejów ziemi łomżyńskiej²

Akta sejmikowe ziemi łomżyńskiej [materiał roboczy, z zachowaniem oryginalnej pisowni]³

1677. *Decem.* 2.

Łomżyń. gr. obl. N 24/272 fol. 724
*Actum Łomzae in curia regia
feria quarta post festum
Omnium Sanctorum proxima
anno Domini 1677.*

Obtulit generosus Matheus Franciscus Radgowski tribunus terrae Łomzensis.

Oblata laudi conventus particularis terrae Łomzensis.

My dygnitarze, urzędnicy i obywatele ziemi łomzińskiej zjachawszy się za uniwersalikami **jmp.** podkomorzego ziemi naszej na miejsce konsultacyom i sejmikom naszym zwyczajne przy przy dyrekcyej **jmp.** Mateusza Franciszka Radgowskiego wojskiego łomzińskiego zgodnemi głosami od nas obranego, to co *ex mente* sejmiku przeszłego postkomicyonalnego do obrady i namowy między sobą *reliquimus*, dnia dzisiejszego zgodnie postanowiliśmy wten sposób.

Naprzód stosując się do uchwały sejmowej o podatkach wyrażonej *ad haerendoque laudo anteriori* za następujące razy drugiego dwojga pogłównego *similem modum* wypłacenia onych podymnem ośmnasta uchwaliliśmy, *includendo* do tego podatek *a clero*, jako i od loznych według uchwały sejmiku przeszłego postkomicyonalnego obowiązując tem **ichmp.** poborców, aby te pomienione podatki, *quam citissime et exactissime* wybierali, wybrane za asygnacyami skarbowemi *absque ulla remora* wypłacali i we wszystkim skarbowi dosyć czynili, *stringimus* też do tego **ichmp.** poborców, aby asygnacye dwiema chorągwiom, to jest, **j.o.** książećcia **jm.** hetmana **w.k.** i **w. jmp.** chorążego **n.k.** jako najprędzej wypłacili i insze jako summa tych podatków tego czworga pogłównego na sejmie uchwalonego będzie wynosiła.

¹ Realizacja zadania „Akta sejmikowe ziemi łomżyńskiej (1674-1794)” – pozyskanie, edycja źródłowa i popularyzacja na stronie internetowej: www.name.lomza.pl w ramach stypendium Marszałka Województwa Podlaskiego na 2022 rok.

² Edycja źródłowa zrealizowana w porozumieniu z Biblioteką PAU i PAN w Krakowie w ramach podjętego przedsięwzięcia dokonania całościowej edycji źródłowej akt sejmikowych łomżyńskich ze zbiorów Biblioteki PAU i PAN w Krakowie.

³ Odpisy laudów i instrukcji sejmikowych. Rkps 8332 z lat 1674-1794 znajdujący się w Tekach Pawińskiego, przechowywanych w Bibliotece Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Materiał roboczy z zachowaniem oryginalnej pisowni.

A ponieważ z uchwały sejmiku przeszłego naznaczone sądy skarbowe ani rewizya efektu swego nie wzięła, tedy teraz teźże sądy skarbowe naznaczymy *ultimis diebus Januarii anni proxime imminentis* 1678, to jest, *ad iudicium castrense et terrestre Łomzensie* naznaczymy z między siebie **jmp.** podkomorzego i **jmp.** chorążego ziemi łomzienskiej, **jmp.** podstolego, **jmp.** wojskiego łomzieskiego, **jmp.** pisarza zambrowskiego i **jmp.** Bartłomieja Kraszewskiego, *excepto* poborców do tego *stringimus*, aby koniecznie i nieodwłocznie rejestra *perceptorum et retentorum* na niedziel dwie przed sądami *ad acta castrensia Łomzensia* podali. **Ichm.** zaś **pp.** rewizorom od nas obranym do rewizyej *ab actu* rewizyej przeszłej aby *quam exactissime* wybierane podatki przez **ichmp.** poborców różnych podatków, tak pogłównego, jako i podymnego i poborców, cokolwiek ich będzie się znajdowało, spisali, tam *perceptorum*, jako *retentorum* i loznych i tych, którzy *in registris*, jak pogłównego, jak podymnego, jako i poborowych *non comparant*, jako to z nowych osad i z braci [nieczytelne], które się podatki wybierały *ab anno* 1672, Które nie były *in calculatione* przeszłej rewizyej i sądami skarbowemi. A tę rewizyą **ichm.** mają zacząć w tydzień po sejmiku terazniejszym skończonym, którym **ichm.** to *concedimus* tą uchwałą naszą, aby od braci, którzyby ni mieli kwitu od **p.** poborce, a zapłacili podatki, *excipiant iuramenta*, jednak ostrożnie uważając *personas circa testimonia* sąsiadów. Sami zaś **ichm.** przy podawaniu tych swoich rejestrów *in iudiciis fiscalibus*, które się *ultimis diebus Januarii* zaczną, przysiędz będą powinni tę rewizyą *ante determinatum tempus* sądów skarbowych podać mają *secundam rotham in iudicio formandam*. A ponieważ ta rewizya wszelka *remoram* i pracą przy usłudze za sobą pociąga, tedy respektując na to i na *fidelem* w tej mierze **ichm.** *curam* pozwalamy *in vim gratitudinis* po **zł.** 100 z osobna **jmp.** Jakackiemu względem rewizyej we dwóch powiatach i za przeszłej nieukontentowania przydajemy **zł.** 60, co uczyni **zł.** 360 wszystkim wszem (?) **ichm.**, na które *solarium* powinny wyniść asygnacye od **jmp.** podkomorzego do **ichmp.** poborców, jako prymasa ziemi naszej, a to tych **ichm.** *e medio nostri* obieramy do powiatu łomzienskiego **jmp.** Walentego Milewskiego, do zambrowskiego **jmp.** Walentego Jemielitego, do ostrołęckiego i kolenskiego **jmp.** Władysława Jakackiego.

Ichmp. posłom sejmku przeszłego te *gratitudinem* za podjęte prace i koszty, którąśmy laudo przeszłego sejmiku pozwolili, *in toto* reasumujemy.

Co zaś tycze wyświadczonej ku ziemi na komisyej sandomierskiej usług **jmp.** chorążego łomzienskiego i **jmp.** instygatora koronnego te *ad praesentiam* **ichm.** *reservamus*, wszelką obiecując **ichm.** przy zawdzięczeniu braterskiem *gratitudinem*.

A że i **jmp.** Jakób Olszewski wiony sumptem i staraniem **w.jmp.** chorążego **n.k.** starosty naszego respektem *symple*, za co *unanymis vocibus* **jm.** podziękowawszy, ze *non*

deservit curam o ziemi i na dalszy czas, aby miał w pamięci, upraszamy. **Jmp.** Olszewskiemu za prace *et* fatygę *pro tunc* nie dać nie mając, z przyszłej, da Bóg, dystybuty soli, do której samegoż za dystrybutora generalnego całej ziemi deklarujemy, *in vim gratitudinis* onemu ze wszystkich powiatów beczek 20 naznaczamy.

O egzekucjach *de retentoribus contributionum publicarum* prawa sejmikowego, które *pro privato conseri debet*, nie trzeba pisać, bo *lex publica* o tych egzekucjach *super capitaneos eorumque officia* dosyć *rigide circumscripta*. Jednak *ad quaerimonias* po wszystkie sejmiki i sądy *rationes ichmp.* poborców *in genere* wszystkich *solemniter illatos* publiczną naszą do **jmp.** starosty naszego wnosimy *instantiam*, aby *super majores retentores uti a tot annis rebelles et refragarios* sam *in persona sua* uczynił *finalem et indilatam executionem*, wydawszy *etiam eo nomine* swoje na takową do nas wszystkich egzekucją uniwersały, za którymi do pomienionych uporczywych, lekkomyślnych i od tak wielu lat na prawo pospolite i egzekucyje *per eadem officia* nie niedbających retentorów *circa praesentiam magnifici capitanei exequentis* stawać deklarujemy się.

Uważając też wielkie koszty i sumpty w czekaniu wypłacenia asygnacyej **ichm.** kompaniej chorągwi **w.jmp.** chorążego **n.k.** a starosty naszego, że tak wielkiej summy dla ubóstwa braciej **pp.** poborcy wypłacić **ichm**, prędko nie mogą, tedy **ichm.** u tychże **pp.** poborców naznaczamy **zł.** 300, którą summę **ichmp.** poborcom *circa calculationem in judicio fiscali* przyjąć deklarujemy.

A że na tym sejmiku terazniejszym wnieśli **ichmp.** poborcy, że to podymne uchwalone i jako *a clero* podatek, tako i od loznych tej summie czworga pogłównego (~~podymnego~~) do taryfy *anni* 1662 stosującego się nie wystarczy, tak tedy **ichm.** obiecujemy i deklarujemy, że *post per actam revisionem i calculationem ichm.* poborców *in judiciis fiscalibus* obmyślić suplementem, aby skarb przez **ichm.** odniósł *in toto satisfactionem*, dla czego czas do zjachania się za wydaniem uniwersału **jmp.** podkomorzego *post judicium fiscalia* na miejsce konsultacyom naszym zwyczajne naznaczamy *inquantum patebit*, że tego będzie potrzeba, przejrawszy się w rewizyje i w percepta u **pp.** egzaktorów w sądach naszych skarbowych.

Które to laudum i postanowienie terazniejsze nasze podpisem (~~reki~~) dyrektora ... grodzkich łomzienskich podać zleciliśmy.

Actum et datum w Kościele farskim łomzienskim *die 2 Decembris anno* 1677.

Mateusz Franciszek Radgowski wojski ziemie łomzienskiej, dyrektor sejmiku tego.